

Titel Generieke differentiatie: Medicatieveiligheid
Opgesteld door: werkgroep Medicatieveiligheid
Vastgesteld door Concilium, d.d. 15 februari 2024

Inhoudelijke leerdoelen die binnen de differentiatie behaald kunnen worden

Vermeld de leerdoelen die een AIOS-ziekenhuisfarmacie in deze differentiatie kan realiseren en specificeer hoe deze leerdoelen behaald zullen worden: formuleer SMART.

Concreet leerdoel:	Kennis/vaardigheid die kan worden opgedaan:	EPA	Beoordelaars/beoordeling (hoe, wie en wanneer):
Kennis en inzicht m.b.t. verbeteren, implementeren en waarborgen van kwaliteit, patiëntveiligheid en medicatieveiligheid			
<p>De AIOS beheerst de theorie over achtergronden van kwaliteit en patiënt- en medicatieveiligheid en heeft inzicht in het belang van de verschillende aspecten om kwaliteit en veiligheid van de zorg te borgen en continu te verbeteren.</p>	<p>De AIOS kent achtergronden en ziet belang in van de volgende methodieken en thema's voor verbeteren van kwaliteit en patiënt- en medicatieveiligheid:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Systeendenken, leefwereld, veiligheidscultuur, leiderschap, governance en human factors - Patiëntenparticipatie - Continu verbeteren - Analyse en prioritering van risico's en veiligheid in gehele zorgketen - Veiligheidsmanagementsysteem met o.a. veilig incidentmelden, calamiteiten-analyse, prospectieve risico-inventarisatie, opvolgingsmanagement, audits, accreditaties (JCI/Qualicor), richtlijnen (bijv. VMS) patiëntervaringsmetingen (bijv. PEM), kwaliteitsindicatoren, benchmarks en klachtenprocedures - Metingen van huidige zorg en effectmetingen m.b.v. kwantitatieve en kwalitatieve onderzoeksmethodieken - Methodieken voor procesverbetering zoals bijv. Lean Six Sigma. - Methodieken voor effectieve implementatie en borging van kwaliteitsverbetering - Methodieken om het effect van human factors op de kwaliteit van zorg te beheersen (bijv. Crew Resource Management) - Safety 2 met methodieken voor toepassing (bijv. FRAM-analyse) - Methodieken ter verbetering van waardegedreven (Value Based Healthcare) en persoonsgerichte zorg (bijv. Werken vanuit de bedoeling). 	<p>9</p>	<p>Reflectiegesprekken met ZMV en deskundig intern begeleider niet zijnde ziekenhuisapotheker.</p> <p>Beoordeling door ZMV en ZPO.</p>

	<p>De AIOS ziet belang van kwaliteitsverbetering in groter kader van belangen (zoals o.a. ook doelmatigheid en duurzaamheid), maakt hierin afwegingen voor het grotere geheel en voor het gehele zorgcontinuüm en met oog voor belangen en rechtvaardigheid</p>		
Vakinhoudelijke bekwaamheid			
<p>De AIOS initieert, ontwerpt, voert uit, evalueert en stelt beleid bij om de zorg effectiever, persoonsgerichter en veiliger te maken.</p> <p>De AIOS ontwerpt en evalueert beleid in het kader van medicatieveiligheidsmanagement en kwaliteitszorg.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - De AIOS anticipeert op mogelijke kritieke situaties of risico's voor patiënten en rapporteert deze als incident - De AIOS herkent (bijna-)incidenten, kan deze analyseren en verbetervoorstellen benoemen. - De AIOS is in staat een calamiteit systematisch te analyseren en verbetervoorstellen te benoemen. - De AIOS analyseert en prioriteert risico's (geneesmiddel, patiënt, situatie) en onderneemt acties ter verbetering - De AIOS is in staat om voor een risicovol proces m.b.t. medicatie- of patiëntveiligheid de huidige situatie door meting in kaart te brengen, resultaten te analyseren en concrete doelen voor verbetering op te stellen. - De AIOS vormt bij een verbeterproject een multi-professionele coalitie en betreft de patiënt als partner. - De AIOS evalueert (onderdelen van) het medicatieveiligheidssysteem en onderneemt acties ter verbetering (bijv. m.b.v. Plan-Do-Check-Act) - De AIOS kan de klachtenprocedure toepassen - De AIOS kan een prospectieve risico-inventarisatie uitvoeren - De AIOS handelt incidenten/klachten af met oog voor wederzijdse belangen en gevoel voor rechtvaardigheid - De AIOS zet kwaliteitsbeleid om in protocollen te verbeteren - De AIOS schrijft een projectplan, stelt projectteam samen, betreft stakeholders, monitort voortgang en voert project gestructureerd uit en doet verslag 	<p>8, 9, 10</p>	<p>Korte Praktijk Reflecties (KPR's).</p> <p>Periodiek overleg met ZMV.</p> <p>Beoordeling uitvoering en eindproducten door ZMV, ZPO en/of deskundig intern begeleider niet zijnde ziekenhuisapotheker.</p>

	<ul style="list-style-type: none">- De AIOS ontwerpt/update onderwijs voor apothekemedewerkers, verpleegkundigen of artsen over patiënt- of medicatieveiligheid		
--	---	--	--

Programma

Het totale programma van de differentiatie dient 9 maanden (1125 uur) te omvatten, of 15 maanden en 1875 uur indien het registratie-onderzoek deel uitmaakt van de differentiatie. Binnen het programma moeten alle hieronder vermelde aspecten aan bod komen. Als de instelling meer uren kan aanbieden is dat toegestaan. De AIOS die een differentiatie volgt kan dan binnen de genoemde onderdelen een aantal activiteiten/projecten binnen het betreffende deelgebied kiezen. Voorwaarde is wel dat alle activiteiten naar rato in het differentiatieprogramma van de AIOS aan bod komen.

Onderdelen differentiatie

Activiteiten	Aantal uren	Taken/ verantwoordelijkheden AIOS	Begeleiding/ contactpersonen
Projecten			
Kwaliteitsverbeterproject(en) m.b.t. patiëntveiligheid / medicatieveiligheid		Zelfstandig opzetten van project en voorzitten projectteam	ZMV
Werk- of projectbesprekingen			
Incidentencommissie		Actieve bijdrage leveren	ZMV
Calamiteitencommissie		Actieve bijdrage leveren	ZMV
Medicatie(veiligheids)commissie		Actieve bijdrage leveren	ZMV
Klachtencommissie		Actieve bijdrage leveren	ZMV
Stages			ZMV
Stage bij ZMV		Eerste aanspreekpunt, bijwonen overleggen, oppakken acties	ZMV
Stage bij specialist m.b.t. patiëntveiligheid (bijv. directeur Patientenzorg)			ZMV
Overige activiteiten			
Analyse incidentmelding incl. verbeterplan, implementatie en evaluatie verbetermaatregelen		Zelfstandig uitvoeren en rapporteren	ZMV
Uitvoeren en rapporteren van een inventarisatie van risico processen, geneesmiddelen en patiënten m.b.t. medicatieveiligheid (mogelijk om bekwaamheidsniveau 5 te behalen)		Zelfstandig uitvoeren en rapporteren	ZMV
Uitvoeren en rapporteren van een trendanalyse van incidentmeldingen (mogelijk om bekwaamheidsniveau 5 te behalen)		Zelfstandig uitvoeren en rapporteren	ZMV
Uitvoeren en rapporteren van een calamiteitenanalyse		Zelfstandig uitvoeren en rapporteren	ZMV
Uitvoeren prospectieve risico-inventarisatie (PRI) bijv. Failure Mode Effect Analysis (FMEA) incl. verbeterplan, implementatie en evaluatie verbetermaatregelen		Zelfstandig uitvoeren en rapporteren	ZMV
Uitvoeren en rapporteren van een (interne) audit. Bijv. medicatieveiligheidsronde (mogelijk om		Zelfstandig uitvoeren en rapporteren	ZMV

bekwaamheidsniveau 5 te behalen)			
Afhandeling van een klacht incl. verbeterplan, implementatie en evaluatie verbetermaatregelen		Zelfstandig uitvoeren en rapporteren	ZMV
Analyse van een proces vanuit oogpunt van de patiënt (bijv. door patient journey of schaduwen patiënt) incl. verbeterplan, implementatie en evaluatie verbetermaatregelen		Zelfstandig uitvoeren en rapporteren	ZMV
Te geven onderwijs			
Onderwijs over patiëntveiligheid aan verpleging, artsen, apothekemedewerkers etc.		Vorbereiden en uitvoeren	ZMV
Te volgen cursussen, symposia, congressen			
Congressen m.b.t. patiëntveiligheid / medicatieveiligheid. Bijv. Netwerkbijeenkomst Tijd voor Verbinding, ISQUA / International Forum Quality and Safety in Healthcare IHI, ICHOM.			ZMV
Cursus m.b.t. procesverbetering bijv. Lean Six Sigma			ZMV
Cursus m.b.t. verandermanagement / implementatie			ZMV
Te lezen literatuur			
Boek Kwaliteit en veiligheid in patiëntenzorg. Wollersheim et al.			
HARM, HARM-wrestling, vervolgrapport			
Rapporten NIVEL m.b.t. medicatieveiligheid (o.a. evaluatie VMS-thema's)			
Gedragscode Openheid medische incidenten; betere afwikkeling Medische Aansprakelijkheid			
Boek, de Bruijne, Bleeker. Medisch teamwork. CRM in de gezondheidszorg			
Boek, Grol en Wensing, Implementatie. Effectieve verbetering van de patiëntenzorg			
https://www.zonmw.nl/nl/maak-zelf-een-implementatieplan			
Boek, Hart. Anders vasthouden			
Boek, Hart. De oplossingsmachine			

Boek, Lee. If Disney ran your hospital			
Refereerbijeenkomsten			
Refereerbijeenkomst ziekenhuis(apotheek)			
Totaal aantal aan te bieden uren	1125		

Eindproducten

Vermeld hieronder welke eindproducten aan het einde van de differentiatie door de AIOS worden opgeleverd en getoetst zijn, bv. wetenschappelijk artikel, ontwikkeld protocol, ontwikkeld onderwijs.

Indien mogelijk dient een eindproduct aangeboden te worden aan expertisegroepen binnen het werkkterrein (bijv. TDM monografie aan TTF). Een wetenschappelijk artikel behoort ook tot de eindproducten, tenzij er dispensatie is verleend voor wetenschappelijk onderzoek . De eindproducten zijn specifiek toegeschreven aan de differentiatie.

Bewaking voortgang, evaluatiemomenten

Hoe wordt de voortgang bewaakt (hoe vaak periodiek overleg/evaluatie met wie)?	
Hoe worden behaalde resultaten vastgelegd?	

Ondertekening

Deze aanvraag voor een erkenning van deze differentiatie dient door de interne begeleider(s) en de specifiek deskundige(n) ter goedkeuring van de erkenningsaanvraag naar de SRC gezonden te worden. Indien nodig kan de SRC nadere toelichting vragen..

Naam interne begeleider 1:

Datum en handtekening interne begeleider 1:

Naam interne begeleider 2:

Datum en handtekening interne begeleider 2:

Naam interne begeleider 3:

Datum en handtekening interne begeleider3 :

Naam specifiek deskundige interne begeleider 1:

Datum en handtekening
specifiek deskundige interne begeleider 1:

Naam specifiek deskundige interne begeleider 2:

Datum en handtekening
specifiek deskundige interne begeleider 2:

Naam specifiek deskundige interne begeleider 3:

Datum en handtekening
specifiek deskundige interne begeleider 3:

Naam overige begeleider 1:

Datum en handtekening

overige begeleider 1:

.....

.....

Naam overige begeleider 2:

Datum en handtekening

overige begeleider 2:

.....

.....

Naam overige begeleider 3:

Datum en handtekening

overige begeleider 3:

.....

.....

Naam opleider:

Datum en handtekening

opleider:

.....

.....

en/of**Naam plv. opleider:**

Datum en handtekening

plv. opleider:

.....

.....

* Voor erkenning dienen er ten minste 2 interne begeleiders en 2 specifieke deskundigen voor de differentiatie gedurende de erkenningsperiode beschikbaar te zijn teneinde continuïteit van de differentiatie te kunnen waarborgen.